

Ръкоделie Зоглафъ Димитрие Кънчевъ ѝ тракна сїне: 1838.

Потирът за св. причастие е отъ 1862 г. и има славянски надписъ, че е правенъ за църквата св. Георги. Друга една оловена чаша е намѣрена, въ която има писано отдолу само 17, навѣрно, за да означи годината 1700 г.

Полилеятъ е бронзовъ, но не е много голѣмъ. На върха има двуглавъ орель, безъ всѣкаквъ надписъ. Голѣмитѣ свѣтилищи предъ олтаря сѫ дѣрвени, украсени съ резба и разни бои. Помня, че такива сѫщо голѣми дѣрвени свѣтилищи имаше и въ църквата Рождество Христово, но бѣха замѣнени съ месингови.

Църквата или мънастиря св. Никола

Мънастиря св. Никола се намира на западната част на селото, не по далечъ отъ 500—600 м. отъ високите скали, надъ които е разположено Арбанашкото плато. Той е въ една широка котловина на лѣвия ѹ склонъ, която се започва малко по-нагоре на северо-изтокъ отъ самия мънастиръ и се спуска до самитѣ скали, кѫдето има едно място за слизане отъ скалитѣ, наречено стълбичка — *скалитса*.

По-рано казахме, че този мънастиръ е билъ енорийска църква и това се установява още и съ следнитѣ данни.

Въ едно старо гръцко евангелие, напечатано въ 1670 г., което е било пренесено въ църквата Рождество Христово, когато въ мънастиря сѫ започнали да служатъ на славянски, има бележка на гръцки, въ която се казва:

1716 г. априль 15. Освети се параклиса на св. Илия на църквата св. Никола — *ἐκκλησία τοῦ ἀγίου Νικολάου*.

Въ сѫщата църква Р. Христово, между другитѣ принесени стари гръцки църковни книги, е и юлския миней, въ който има бележка, че той принадлежи на църквата св. Никола — *ἐκκυλησία τοῦ ἀγίου Νικολάου*, въ която бележка е означена годината 1746.

Освенъ това, на голѣмия бронзовъ полилей, на върха на които има разяренъ двуглавъ орель, има гръцки надписъ съ следното съдържание:

„Този полилей се направи въ Нюрембергъ съ иждивенията на тогавашния Григория Буниу и съ помошъта на епитропитѣ му Елефтеръ, Ангель и Иванъ. И така, подарява се на църквата св. Никола за вѣченъ поменъ въ лѣто отъ Христа 1746 г. юлий“.

Точни данни за построяването на църквата липсватъ. Имало надписи, които се отнасяли до изографисването на църквата, отъ които личатъ само годините 1765 и 1787, но самитѣ надписи сѫ изчезнали при варосването на стенитѣ.

Тази църква е била полусъборена, въроятно при разграбване на селото отъ кърджалийтѣ въ 1798 г. или по-после, вследствие на земетресение. Тя е била съвършено изоставена и запустѣла. Споредъ разказитѣ, които слушахъ отъ стари хора, въ нея сѫ влизали лѣтно време овцетѣ да се подслоняватъ отъ голѣмата жега. Отъ тѣхъ чухахъ да разказватъ следното за реставрирането на църквата: нѣкоя си стара жена отъ Арбанаси сънувала, че св. Никола билъ отишъл при нея и ѝ заповѣдалъ веднага да тръгне да събира дарения за вѣзстановяване на църквата. Тази стара жена била известна съ своята набожностъ, благочестие, честностъ и безукоризненъ животъ. Тя усърдно се заловила за работа и успѣла да събере значителни суми и други дарения. И въ скоро време църквата била възобновена.